

4.8.1

87a (משנה א) → 88a (יום אחד)

Note: the *אגדה* at the beginning of our *פרק* focuses on the story/vision of *הושע בן בארי*, we've studied this passage in the *תנ"ך* on *שבת* and will use that information as a springboard for today's session. As such, only verses outside of that narrative will be quoted here.

1 אָנִי חוּמָה וְשָׂדֵי כַּמְגָדְלוֹת אִזְ הֵייתִי בְּעֵינֵי כְּמוֹצֵאת שְׁלוֹם: שִׁיר הַשִּׁירִים ח, י

2 אַחֲזוֹת לָנוּ קִטְנָה וְשָׂדִים אִין לָהּ מַה נִּעְשֶׂה לְאַחֲתָנוּ בַּיּוֹם שֶׁיִּדְבַּר בָּהּ: שִׁיר הַשִּׁירִים ח, ח

3 אֲשֶׁר בְּנִינוּ כְּנֻטְעִים מְגֻדְלִים בְּנִעוּרֵיהֶם בְּנוֹתֵינוּ כְּזוֹיֹת מְחֻסְבוֹת תְּבִנִית הֵיכָל: מְזוּיָנוּ מְלֵאִים מְפִיקִים מִזֵּן אֵל זֵן צְאוּנוּ מְאֲלִיפוֹת מְרַבְּבוֹת בַּחוּצוֹתֵינוּ: תְּהִלִּים קַמֵּד יִבְיֵג

4 ה' צְבָאוֹת יְגַן עֲלֵיהֶם וְאֶכְלוּ וְכִבְשׁוּ אֲבֵי קִלְעַ וְשָׁתוּ הַמּוֹ כְּמוֹ יֵין וְיִמְלֵאוּ כְּמוֹזָק קְזוֹיֹת מְזַבְּחָ: זְכִירָה ט, טו

5 כִּי לֹא הִשְׁאִיר לִיהוָה אֶחָז עִם כִּי אִם חֲמֻשִׁים פְּרָשִׁים וְעִשְׂרָה רָכָב וְעִשְׂרֵת אֶלְפִים רִגְלֵי כִּי אֲבָדָם מִלֶּךְ אֲרָם וְיִשְׁמַם כְּעֶפֶר לְדָשׁ: מַלְכִּים ב יג, ז

6 ה' קִנְיֵי רֵאשִׁית דָּרְכוּ קֶדֶם מִפְּעֻלֵי מֵאֵז: מִשְׁלֵי ח, כב

7 וְיִבְרַכְהוּ וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ אֲבָרָם לֵאלֹהֵי עֲלִיּוֹן קִנְיֵה שָׁמַיִם וְאֶרֶץ: בְּרֵאשִׁית יד, יט

8 וַיְבִיאֵם אֵל גְּבוּל קִדְשׁוֹ הֵרָזָה קִנְיָה: יְמִינוֹ: תְּהִלִּים עח, נד

9 תִּפְלַע עֲלֵיהֶם אֵימָתָהּ וַפְּחַד בְּגֹדֶל זְרוּעֶיהֶם יִדְמּוּ כְּאֲבָן עַד יַעֲבֹר עִמָּךְ ה' עַד יַעֲבֹר עִם זֹו קִנְיָה: שְׁמוֹת טו, טז

10 חֲזוֹן יִשְׁעֵיהוּ בֶן אֲמוּץ אֲשֶׁר חָזָה עַל יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם בִּימֵי עֲזַיָּהוּ יוֹתָם אֲחָז יְחַזְקֵיהוּ מֶלֶכִי יְהוּדָה: יִשְׁעֵיהוּ א, א

11 וַיִּשְׁלַח אֲמַצְיָה כֹהֵן בֵּית אֵל אֵל יִרְבָּעָם מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר קִשֶׁר עָלֶיךָ עֲמוּס בְּקִרְבֵּי בֵּית יִשְׂרָאֵל לֹא תוּכַל הָאֶרֶץ לְהִכִּיל אֶת כָּל דְּבָרָיו: עֲמוּס ז, י

12 אֵל תִּלְשׁוּ עִבְדֵי אֵל אֲדִינוּ פֶן יִקְלַדְךָ וְאֲשַׁמְתָּ: דוֹר אֲבִיו יִקְלַל וְאֶת אֲמוֹ לֹא יִבְרַךְ: מִשְׁלֵי ל, יֵיא

13 מִקּוֹל מַחְצִיצִים בֵּין מְשֻׁאֲבִים שָׁם יִתְנוּ צְדָקוֹת ה' צְדָקוֹת פְּרוּזוֹ בְּיִשְׂרָאֵל אִזְ יִרְדּוּ לְשַׁעֲרֵים עִם ה': שׁוֹפְטִים ה, יא

14 כִּי שִׁשֶׁת חֳדָשִׁים נִשְׁבַּשְׁתָּ שֶׁם יוֹאֵב וְכָל יִשְׂרָאֵל עַד הַכְרִית כָּל זָכָר בְּאֲדוּם: מַלְכִּים א יא, טו

15 אֲלֵהֶם הִבִּין דְּרָכָה וְהוּא יִדַע אֶת מְקוֹמָהּ: אִיּוֹב כח, כג

16 מִיַּד שְׂאוֹל אֲפָדָם מִמּוֹת אֲגָאֵלִם אֵהִי דְבָרֶיךָ מוֹת אֵהִי קִטְבֶּךָ שְׂאוֹל נָחַם יִסְתֵּר מֵעֵינָי: הוֹשֵׁעַ יג, יד

17 וַיְהִי בְשָׁנָה חַמְשִׁית לְמֶלֶךְ רְחַבְעָם עָלָה שִׁישַׁק מֶלֶךְ מִצְרַיִם עַל יְרוּשָׁלַם: מַלְכִּים א יד, כה

18 וְאֲתַפֵּשׂ בְּשָׁנֵי הַלְחָת וְאֲשַׁלְכֶם מֵעַל שְׁתֵּי יְדֵי וְאֲשַׁבְּרֶם לְעֵינֵיכֶם: דְּבָרִים ט, יז

19 וְהִלְכּוּ עִמָּיִם רַבִּים וְאִמְרוּ לִכֹּן וְנַעֲלָה אֵל הֵרָה' אֵל בֵּית אֱלֹהֵי יַעֲקֹב וַיְרִנוּ מִדְּרָכָיו וַיִּנְלָכָה בְּאַרְחֲתָיו כִּי מִצִּיּוֹן תִּצַּא תוֹרָה וְדַבַּר ה' מִירוּשָׁלַם: יִשְׁעֵיהוּ ב:ג

20 וַיִּקְרָא אֲבָרְהָם שֶׁם הַמְּקוֹם הַהוּא ה' יִרְאָה אֲשֶׁר יֹאמֶר הַיּוֹם בְּהָרָה' יִרְאָה: בְּרֵאשִׁית כב, יז

21 וַיִּצְאָ יַחֲזֵק לְשׁוֹחַ בְּשָׂדֵה לַפְּנוֹת עֶרֶב וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיִּרְאָ וְהִנֵּה גְּמֻלִים בְּאֵיִם: בְּרֵאשִׁית כד, סג

22 וַיִּקְרָא אֶת שֵׁם הַמְּקוֹם הַהוּא בֵּית אֵל וְאוּלָם לּוֹז שֶׁם הָעִיר לְרֵאשֻׁנָה: בְּרֵאשִׁית כח, יט

23 וַיִּקְרָא אֲלֵהֶם לְאוֹר יוֹם וּלְחֹשֶׁךְ קִרְא לִילָה וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֵר יוֹם אֶחָד: בְּרֵאשִׁית א, ה

- I. תבורה assumed and prescribed inclusion in משנה א
 - a. *Married woman*: assumption with husband's תבורה
 - i. If she spent 1st יר"ט with father and both included her – her choice
 - 1. *Doesn't necessarily*: imply ברייה יש – perhaps she informs at moment of שחיטה
 - 2. *Challenge* (from ברייתא): 1st יר"ט, default is to her father; afterwards – her choice
 - 3. *resolution*: if she is always running back to her father's house, ברייתא; if not, משנה
 - b. *orphan*: included in multiple trustees' מסחים – his choice
 - c. *slave*: of multiple owners – may not eat of "both" of theirs (explanation to follow)
 - d. *פסח* ½ freeman – may not eat of his master's ½ עבד כנעני ½ חצי עבד
- II. Tangential דרשות on 2 verses at end of ש"ש (vv1-2) and תהלים קמד (v3)
- III. Reweaving of story/vision of הושע (see note) (vv. 4-9)
- IV. Aggadic Statements re:
 - a. *Leadership*: short-lived nature of leadership (vv. 10-12)
 - b. *Exile*: purpose of exile (to attract converts)
 - i. *Divine reasoning*: behind Babylonian exile (vv. 13-18)
 - c. *Eschaton*: Vision of nations streaming to ירושלים – attracted to "house" (not mountain nor field) (vv. 19-22)
 - d. *Eschaton*: grandeur of day of ingathering of exiles (v. 23)